

placitum futuri Prałati: & in utroque casu Capitulum subiaceat Ecclesiastico interdicto. Et siff. 23. cap. 10. extendit eisdem penas ad eos, qui imperant dictas reverendas, non à Capitulo, sed ab aliis in jurisdictione Episcopi loco Capituli Sede vacante succedentibus: concedentes autem reverendas sunt ipso jure sufficiunt per annum ab officio, & beneficio.

37. Hinc fit, quod hodie in duplice casu potest Capitulum concedere reverendas Sede vacante. Primum casus est, quando elapsus est annus, ex quo Sedes vacat. Probatatur, vel cum litteris dimissoris illius a quocumque Episcopo. Nec possunt Prałati Regulares his Religiosis dare reverendas. Ratio, quia hic actus est jurisdictionis quasi Episcopalis: at in his non habent Prałati Regulares hanc jurisdictionem, cum subint Episcopo, in cuius diocesi comparetur. Sit etiam habetur expressè c. 3. de temp. ordin. in 6. & tenuerit ibi Francus n. 1. & 2.

38. De novitio vero, an possint ad ordines promoveri, & a quo Episcopo initiari debeant, dixi lib. 6. sum. c. 10. n. 15.

D U B I U M XXI.

An Abbates, & alii Prałati, qui non sunt Episcopi, babet tamen jurisdictionem quasi Episcopalem in subditos secularis, possint illis dare litteras dimissoris ad ordines, vel hoc solum possint Episcopi.

39. Hinc fit, quod ad titulum recipiendi gradum Licentiati in Theologia, licet talis gradus necessario exigat ordinem sacram, non potest Capitulum intra annum Sedis vacantis dare reverendas. Ratio, qui non est beneficium. Sic Henr. & ille Doctor Salmantinus. An vero possit Capitulum intra annum Sede vacante dare licentiam aliqui Episcopo, ut in ea dioecesi ordinet habentes licentiam sui ordinarii, dicam infra, dub. 25.

40. Nota tamen, quod Sede Apostolica vacante, tunc faceto collegio Cardinalium non videatur prohibitus dare reverendas, quia Trid. d. siff. 7. cap. 10. non videatur illius vacantis Sedi jurisdictionem limitare. Sic Salzedo lib. 1. Major. de Irregularib. lib. 4. c. 5. n. 5.

41. Nona conclusio. Officialis Episcopi & seu vicarius eius Generalis in spiritualibus, non Hispano vocamus, et Provisor (hac enim duo nomina, officialis, & vicarius synonyma sunt), ut late contra alios probat Bernard. Diaz præc. crim. c. 3. n. 1. & 2. non potest regulariter dare reverendas ad ordines nisi quando Episcopus in remotis agit. Sic habetur expressè c. 3. de temp. ord. in 6. & tenuerit ibi Francus, & Domin. Angel. Ordo 2. ini. Refel. verb. ordinator, n. 7. Tabien. Ordo 3. §. 1. Sylo. Ordo 3. §. 2.

42. Hinc fit in generali commissione facta Vicario Episcopi, non claudi potestem dandi litteras dimissoris, sed requiri speciali mandatum, & commissione. Patet ex dñ. c. 3. ibi. Cam ad hoc se ipsius officium non extendat, & teneat ibi Francus n. 1.

43. Sed quando dicetur Episcopus esse in remotis, glos. eo c. 3. vers. remoti, referat aliquos dicere tunc eis, quando est extra provinciam, aut ultra duas diætas, vel falcem unam; at ipsa tenetoc esse arbitriarum iudicij, quam approbant Dominicus, & Francus ibi, & referunt Hispani, & alios Doctores.

44. Sit tamen decima conclusio. Religiosi exempti possunt ordinarii ab Episcopo, in cuius diocesi sunt, quia licet exempti sint, at in iis, quæ eorum favorem concernunt, possunt se Episcopi subiungere. Sic Rosellus præc. 21. benef. titul. de clericis, à quibus, & quomodo creantur, numer. 22. Anch. Hispani, quo referit, & sequitur Franc. cap. 3. de temp. ordin. in 6. numer. 5. Non debet tamen ordinari sine licentia Prałati regulari, ut expressè habetur cap. ad aures, de temp. ordinat. Sylo. Ordo 3. 9. 9. Aramil. verb. Ordo, numer. 13. Unde his Regularibus exceptis litteras dimissoris, ut a quocumque Episcopo ordinantur debent dare Prałati Regulares, licet Henr. lib. 10. de ordin. c. 23. dicat n. 4. quod tantum ordines minores: at ad alios Episcopos, in cuius diocesi habent domicilium proprium cum consentanei Prałati Regulari, excepta Societate Jesu, quæ habet privilegium, & sic declaratae congregacione Cardinalium. Sed contrarium ubique servatur. Probatut nostra conclusio, quia hi non subint Episcopo, sed Prałati regulares habent in illos jurisdictionem quasi Episcopalem. Patet etiam ex dicendis dub. sequenti. Sic docerat praxis omnium Religiorum, quia a quocumque Episcopo quotidie ordinantur habens litteras dimissoris suorum Prelatorum Regularium. Et si tenet Angel. Ordo 2. ini. Refel. verb. ordinator, numer. 6. Tabien. Ordo 3. §. 1. Silvestri. Ordo 3. q. 2. Navar. lib. 1. conf. tit. de temp. ordin. conf. 21. Favet glossa c. 3. de temp. ordinat. in 6. ubi cum dicat

textus non posse religiosis suis subditis dare reverendas, explicat glossa verb. subditus, id est laico. Facit pro hac parte dicto cap. de aures, ubi præcipitur, ne hi ordinantur, sed licentia Prałati Regulares, & Tridentin. siff. 23. cap. 10. de reforma, ubi tantum decernitur, non posse Abbates exemptions dare reverendas iis qui non sunt Religiosi illis subditis.

45. Undecima conclusio. Religiosi non exempti debent ordinarii initiantur ab Episcopo, in cuius diocesi communitantur, vel cum litteris dimissoris illius a quocumque Episcopo. Nec possunt Prałati Regulares his Religiosis dare reverendas. Ratio, quia hic actus est jurisdictionis quasi Episcopalis: at in his non habent Prałati Regulares hanc jurisdictionem, cum subint Episcopo, in cuius diocesi comparetur. Sit etiam habetur expressè c. 3. de temp. ordin. in 6. qui succedit in jurisdictione Episcopali: sed in nostro calo est eadem ratio, quia si Abbates habent jurisdictionem Episcopalem: ergo id est illis dicendum, quia constitutio extenditur ad casum similem, quando est eadem ratio: nec ista est extenso, ut etiam in penitentiis tenet glossa cap. 1. de temp. ordin. in 6. vers. Italia. Tandem probatur, quia Regulares exempti possunt dare iis subditis Regularibus reverendas, ut tunc communis, & dixi dub. praed. qui habent in ipsis jurisdictionem quasi Episcopalem: cum ergo hi possint hanc ratione, poterunt etiam illi habentes eandem jurisdictionem, & sicut illi, ita & hi comprehendunt nomine Episcopali. Et Panormitan. cap. quiescit, de rerum permis. numer. 4. dicit esse reservatum Episcopis interponere auctoritatem permutationis beneficiorum; & tamen id dicit pollici huiusmodi Abbates, c. ad Abbates, ad finem, de priv. s. f. d. conf. princip. & lib. 2. tit. 18. p. 3. & ibi Gregor. Lopez lib. 2. tit. 18. part. 2. vers. Apartadamente, Glos. 1. hab. res absens, ff. de iude. & Auct. quæ in provincia, Codic. ubi de crimin. agi aperte, vers. illis, in fine, & ibi Bart. & Bald. Fin. c. 1. de reprob. num. 12. Perez lib. 4. ord. tit. 4. lib. 22. fol. 837. Monas. de pref. lib. 6. pref. 40. num. 25. Et ratio, est, quia privilegium est, quod est in privato conceatum; quare si inferunt est in corpore juris, non dicitur proprium privilegium, c. privilegia, dñ. 3. quod est D. Isidor. & lib. 1. s. f. d. conf. princip. & lib. 2. tit. 18. p. 3. & ibi Gregor. Lopez Apartadamente. Secundo probatur eadem minor, quia quando idem Trident. voluit derogare iuri communis, id expedit siff. 7. cap. 10. de reform. Sic enim dicit, Non possit Capitulum Sede vacante dare reverendas, tam ex iure communis dispensations, quam cuiusvis privilegii, vel consuetudinis vigore. Ubi ergo tantum derogat privilegia, vel consuetudines, non videtur abrogare ius commune. Tertiò probatur eadem minor, quia Trid. siff. 23. c. 15. de reform. statuit, ut nullus regularis audiat confessio, nisi approbatas ab Ordinario, non obstante quavis consuetudine, vel privilegio, & Nav. summa Lat. nova, c. 27. n. 264. & sequenti, dicit non abrogare per hoc privilegium, quod habetur in iure communis, scilicet Clement. duabus, & sequenti, quod Episcopo sine iusta causa non annente ceperant approbat: ergo similiter in nostro calo, cum tantum Tridentinum deroget privilegia, & consuetudines, non ceperant ius communis abrogare. Nec Salzedo oppositum dicit; tantum enim dicit post Tridentin, non licere Abbatis praetextu privilegi, vel consuetudinis dare reverendas, quod nos facimus. Unde concluso decreto Concili. Trident. loqui solum de Abbatis, & Prałati non habentibus plenam jurisdictionem Episcopalem, quibus competit ex iure communis dare reverendas: sed de quibusdam, qui abhuc haec plena jurisdictione, non ex vi iuris communis, sed ratione aliquicis peculiaris privilegii, vel praescriptionis reverendas concedebant. Et ita hodie post Trid. plures Abbates, & Abbas de Alcala la Real, & alii illas conferunt, non obstante dicto decreto, & multi Episcopi illas admittunt. Et in quod post Tridentin, possunt praet. Abbates reverendas concedere, tunc Aragon 2. 2. 9. 38. art. 12. fol. 1042. vers. quarta etat. ubi id possit suppedit. & Henr. 1. 10. de iust. Ordinis. c. 23. n. 3. in commento litera, H, videtur confere esse probabile, dicit enim iste item sub iudice, an possint.

competebat ex iure communi, sed ex usu, vel privilegio dare reverendas; illi autem, de quibus probavi, quod id habent ex iure communi, nil derogat. Probatur minor, quia tantum derogat consuetudinis, & privilegii: at in generali derogatione privilegiorum non comprehenditur internum in corpore juris communis, ut bene docent Gregor. Lopez lib. 2. tit. 18. part. 2. vers. Apartadamente, Glos. 1. hab. res absens, ff. de iude. & Auct. quæ in provincia, Codic. ubi de crimin. agi aperte, vers. illis, in fine, & ibi Bart. & Bald. Fin. c. 1. de reprob. num. 12. Perez lib. 4. ord. tit. 4. lib. 22. fol. 837. Monas. de pref. lib. 6. pref. 40. num. 25. Et ratio, est, quia privilegium est, quod est in privato conceatum; quare si inferunt est in corpore juris, non dicitur proprium privilegium, c. privilegia, dñ. 3. quod est D. Isidor. & lib. 1. s. f. d. conf. princip. & lib. 2. tit. 18. p. 3. & ibi Gregor. Lopez Apartadamente. Secundo probatur eadem minor, quia quando idem Trident. voluit derogare iuri communis, id expedit siff. 7. cap. 10. de reform. Sic enim dicit, Non possit Capitulum Sede vacante dare reverendas, tam ex iure communis dispensations, quam cuiusvis privilegii, vel consuetudinis vigore. Ubi ergo tantum derogat privilegia, vel consuetudines, non videtur abrogare ius commune. Tertiò probatur eadem minor, quia Trid. siff. 23. c. 15. de reform. statuit, ut nullus regularis audiat confessio, nisi approbatas ab Ordinario, non obstante quavis consuetudine, vel privilegio, & Nav. summa Lat. nova, c. 27. n. 264. & sequenti, dicit non abrogare per hoc privilegium, quod habetur in iure communis, scilicet Clement. duabus, & sequenti, quod Episcopo sine iusta causa non annente ceperant approbat: ergo similiter in nostro calo, cum tantum Tridentinum deroget privilegia, & consuetudines, non ceperant ius communis abrogare. Nec Salzedo oppositum dicit; tantum enim dicit post Tridentin, non licere Abbatis praetextu privilegi, vel consuetudinis dare reverendas, quod nos facimus. Unde concluso decreto Concili. Trident. loqui solum de Abbatis, & Prałati non habentibus plenam jurisdictionem Episcopalem, quibus competit ex iure communis dare reverendas: sed de quibusdam, qui abhuc haec plena jurisdictione, non ex vi iuris communis, sed ratione aliquicis peculiaris privilegii, vel praescriptionis reverendas concedebant. Et ita hodie post Trid. plures Abbates, & Abbas de Alcala la Real, & alii illas conferunt, non obstante dicto decreto, & multi Episcopi illas admittunt. Et in quod post Tridentin, possunt praet. Abbates reverendas concedere, tunc Aragon 2. 2. 9. 38. art. 12. fol. 1042. vers. quarta etat. ubi id possit suppedit. & Henr. 1. 10. de iust. Ordinis. c. 23. n. 3. in commento litera, H, videtur confere esse probabile, dicit enim iste item sub iudice, an possint.

D U B I U M XXII.

Quis sit proprius Episcopus alicujus ad bunc effectum, ut possit illum licere ad ordines promovere, & illi conferre litteras dimissoris ut ab alio ordinetur.

5. Maius autem dubium est, an post Tridentin. hoc idem licet Abbatibus, & alii Prałati dicit. Videatur enim id non licere iam per Trid. siff. 23. cap. 10. de reform. ubi si dicitur, Abbatibus, & illi exceptis non licere intra fines, alienis: diecesis consistentibus, etiam natus diecesis, vel exempli eis dicuntur, enique qui Regularis ibi subditus non sit, Toscana, vel minoris ordines conferre, vel litteras dimissoris, ut ab aliis ordinantur, clericis secularibus conferre, sed hec omnia spicent ad Episcopos, intra quorum diecesis sunt existentes, non obstante quavis privilegio, vel consuetudine immemorari. Et sic Salzedo præcep. crim. Bernard. Diaz cap. 26. vers. fine licentia, dicit post Trident, non licere iam Abbatibus dare reverendas; & Abbat. & Ladesma summa Sacramenter. mater, de ordine, dub. 11. fol. 1164. dicit per hoc decretum tolli facultatem, quam habent hi Abbates conferendi tonsuram, & ordinem minores: & sic idem debet dicere de facultate conferendi reverendas, quia eodem tenore verborum dicit utrumque Trident. & tenuerit expressè Navar. lib. 1. conf. tit. de temp. ordinat. conf. 22. Videlicet appendice ad Candelabrum Sacramentorum, cap. 3. num. 13. Henr. lib. 14. de irregul. cap. 18. num. 2. in commento litera, H, in fine. Manuel 2. tomo summe, cap. 10. num. 6. conclus. 8. & hujus sententia sunt multi Episcopi, qui nullo modo admittunt litteras dimissoris horum Abbatibus.

6.

Cæterum probabilis esse credo, posse post Tridentinum. Ratio, quia licet Tridentinum id non concedat Abbatibus, immo dicit, Non licet Abbatibus, &c. & et opus videtur clausulam derogatoriam, quam ponit, & juxta illam regulandum est decretum: si enim non habeat clausulam derogatoriam, et signum, quod Concilium id non concedit; at si aliunde est concilium, id non derogat. Quid probatur ex doctrina Antonii a Corduba super privilegia mendicantium, verb. dispensatio, in fine, ubi refert Doctorem Ortiz, dicitque cum illo, quod omnes exceptions, & limitations, quas Pontifices faciunt in suis decretis, & constitutionibus, tantum limitant ipsas concessiones, in quibus ponuntur tales limitations, si non sit clausula derogatoria, verb. gr. Martinus V. concessit fratribus Sancti Benedicti posse dispensare in omni irregularitate, etiam ex homicidio voluntario occulta, cum suis Monachis, qui gratis per communicationem gaudent omnes Mendicantes: posita Sextus IV, concessit posse dispensare in homicidio calulii, cum exceptione expelli homicidii voluntarii. Querit ibi Corduba, an possit virtute prioris concessionis dispensare cum suis Monachis in irregularitate homicidii voluntari occulti. Et respondet posse, quia inquit) exceptions Sexti IV. tantum intelligentur limitare illam concessionem, in qua ponuntur, quod perinde est, ac si diceret, ut hoc privilegium non tibi concedo hanc facultatem, non tamen altero, si alias illam habes; & non intelliguntur limitare concessiones a te, vel a suis prædecessoribus concessas. Et sic iuxta hanc attendenda est clausula derogatoria Concilii, & secundum illam judicandum, at per illam Concilium non derogat iuri communis, quo poterant hi Prałati dare litteras dimissoris, sed tantum privilegii, & consuetudinibus: ergo tantum intelligitur de Abbatibus, & alii Prałati, quibus non

D U B I U M XXIII.

Qualiter ratione beneficii Ecclesiastici contrabatur domicilium.

7. Sit conclusio. Episcopus proprius ad hunc effectum dicitur Episcopus illius diecesis, de qua promovendus est oriundus, sed in qua beneficium Ecclesiastici obtinet, seu in qua habet domicilium, licet alii natum fuerit. Hoc habetur expressè cap. 3. de temp. ordin. in 6. his enim tribus modis potest domicilium acquiri. Qualis autem habitaturo requiratur ad domicilium acquirendum, & an domicilium originis amittatur per mutationem habitacionis, dixi latè l. 3. de matrim. disp. 23. Quare hic solum superstet dicendum de domicilio ratione beneficii.

D U B I U M XXIV.

Glossa c. quia in tantum, de probando, vers. plur. abs. solute dicit habentem alii beneficium habere ibi. Alia vero glossa c. dilectus 2. de referpsi, vers. dom. absoluere dicit ratione beneficii non contrahi domicilium. Sit tamen.

2. Prima conclusio. Clericus secularis non habet domicilium in loco, ubi habet beneficium, si id residuum non potuerit, nisi ibi habitacionem habeat. Ratio, quia habitat, vel habitudine necessaria iure inducta constituitur domicilium: at hic nec habitat, ne jure constringitur habitat: ergo. Sic Angel. verb. crivis, principia. Sylvestri, verb. civitas, quaf. 4. Felicis, cap. dilectus 2. de referpsi, numer. 1. ubi Baetius, Imala, & communis. Bernard. Diaz præc. cap. 10. Inmac. & Panormitan. cap. ex ore, de priv. Rota tit. de appellat. decisione 19. in novis. Francus & Dominicus cap. 3. de temp. ordin. in 6. & patet ex illo cap. 3. quia ibi ponuntur ut diversa, posse ordinari ratione beneficii.

Consiliorum Moralium

scii, & ratione domicili : ergo non semper ratone beneficiis acquiritur domicilium. Item tenent Doctores citandi pro sequenti conclusione.

2 Secunda conclusio. Si beneficium id requirat residentiam, fortius clericus ratione illius domicilium. Ratio, quia residens, seu residendi, necessitas est, que facit forti ratione domiciliū, ut notat Innocent. dīlō cap. ex ore. Sic Petrus supra, num. 2. Innocent. Panorm. & Butrius a. t. dilectus, Arsil. verb. domiciliū, n. 1. Angel. ibi, & verb. cīvitas, in principio. S. Iohannes Andre. cap. statutū, §. cum autem de re script. in 6. Archit. 3. q. 6. in summa, & s. si clericus 11. q. 1. Baldus L. omnes, in principio, C. de Episc. & cler. Bernard. Diaz. d. c. 10. Turner. c. extra provincia, 3. q. 6. n. 2. & communis.

4 Prima nota. coniunctione esse veram, licet clericus absit a beneficio; quia, ut dixi, residendi necessitas, licet non residet, facit forti domicilium. Sic Bernard. Diaz. dilectus cap. xxi. Petrus supra, num. 4. Panorm. & Butrius c. postulati, de foro compet. n. 4.

5 Secunda nota, quod hoc limitant, nisi ultra decennium alibi habitaret, quām in loco beneficii requirentes residentiam: tunc enim non dicetur habere domicilium in loco beneficii. Panorm. ibi, Alexander. de Imola l. lex Cornelia, & si quis, & f. de jure. Petrus supra numer. 5. ubi addit hoc latenter esse verum in his, quibus est ut ipse non residenti habere ibi domicilium: ut vero quatenus efficit domus, fortè dicitur ibi habere domicilium in odiū ipsius, ne ex delicto commodum aliquid: sed hoc (inquit) non affero, quia nullus id dicit, & Panorm. sentit contrarium.

6 Tertio nota, quod licet de jure omne beneficium petat residentiam: at ex generali consuetudine beneficia simplia, eam non exigunt (exceps canonici, & portiones) ut tradit Petrus dīlō cap. dilectus, et 2. num. 1. Rebuss p̄z. benef. it. de dispens. de non residenti, n. 8. unde in praetenti tantum illa, qua ex consuetudine requirent residentiam, dicuntur illam requirere. Sic Petrus cum aliis eod. n. 1. & Doctor Henriquez.

7 Quartò nota, quod licet ad fortiendum domicilium ratione beneficii requiratur, ut id residentiam exigat, verum ut ratione beneficii qua ad Ordines promoveri possit ab Episcopo loci beneficii, licet ordinandi ex ea alibi, facit eti beneficium quodvis Ecclesiasticum, licet residentiam non exigat. Patet quia cap. 3. de temp. ordin. in 6. dicitur proprius Episcopus ad effectum promovendis ad Ordines Episcopos, in cuius diocesis promovendus habet domicilium, vel beneficium: ergo, cum ponatur ut diversa non requiratur, ut beneficium tale sit, ut ratione illius costrahatur domicilium. Quia quidam in 6. dicitur, quod ordinandi non absit loquitor de beneficio. Sic Petrus, ed. c. dilect. 6. multos referens, & late probans.

DUBIUM XXIV.

Quis sit Episcopus proprius, ut possit ad Ordines promovere profissum ejusdem à Religione, & an talis possit ad Ordines promoveri.

1 Ico primò, quod talis potest ad Ordines promoveri, si delicia, ob que ejusdem est non inducebant irregularitatem, veliam inphantibat: quia non est textu id prohibuit. Sic Navar. lib. 1. confit. tit. 14. de astate, & quod ordin. confit. 9. in 2. editione, lib. 3. de irregular. confit. 84.

2 Secundo dico, quod ab Episcopo originis est ordinandi, si habet patrimonium sufficiens, & scientiam, & alias qualitates requitatis: quia hoc domicilium semper retinetur. Sic Navar. lib. 1. confit. tit. 18. de filiis presb. conf. 4. alios referens.

9 Hinc infertur Collegiales, qui sunt in Collegio ad temporis, non potest promoveri ad Ordines in diecclis Collegiis, ita ex alia sunt: quia hoc non est perpetuum, Sic Rebuss. ed. numer. 20.

10 Secundo infertur, quod si quis habeat fructus præbenda ad docendum pueros, non potest ratione hujus beneficii ordinari in ea dieccl. Ratio, quia est temporale. Sic contra Francum ed. c. 3. tenent Anchor. Joan. Andr. Domini. ibi, & Arcidiac. ibi, Rebuss. ed. n. 20.

11 Excepte tamen Religiosos habentes beneficia manuaria, Clement. unica, de supp. negl. prælat. possunt enim promoveri: quia haec pro perpetuis habentur quoad hoc Rebuss. ed. n. 21.

12 Sexto nota, quod si beneficium est in una dieccl, subjectum tamen Episcopo alterius diecclis, adhuc potest promoveri ad ordines beneficiarius ab Episcopo, in cuius dieccl est beneficium. Sic Joan. Andr. c. 3. de temp. ordin. in 6. sed hoc est intelligendum, ut docent Imola. & Domin. ed. c. 3. quando tale beneficium est subiectum alterum quoad institutionem, vel præstationem tantum: secus quoad iura Episcopalia; quia tunc ille solus, cui est subiectum, possit promovere.

13 Septimo nota, non est esse beneficium proximū habendum, ut ratione illius possit quis ordinari ab Episcopo, de cuius dieccl non est: v. g. quidam, qui est de dieccl Cordubensi, non est prima tonsura initiatus: praesentatur à patrono ad Capellaniam quandam Granata existentem, & ad eam obtinendum vult prima tonsura initiari ab Archiepiscopo Granatensi: nullatenus posse afferre: quia cum ratione beneficii fiat incola, non est talis dum beneficium non habet. Sic quidam juris peritus admodum doctus à me consultus.

Lib. VII. Cap. I. Dub. XXVI. XXVII. Sc.

dinari ab Ordinario, vel ab alio de ejus licentia: ergo. Secundo, quia causa, ob quam Papa limitavit suam gratiam, fuit, ne ordinatio præjudicaret suo proprio Episcopo, sed servaretur decretum Concilii Tridentini. At cum ex licentia proprii Episcopi ab alio ordinatur, non præjudicatur illi; nec Trid. liquidem illud permittit: ergo Sic Navar. lib. 1. confit. tit. 21. de temp. ord. confit. 33. in 1. editione, & in cons. 25.

DUBIUM XXVI.

An capitulum sede vacante ante annum elatum possit licentiam concedere alicui Episcopo, ut in ea dieccl Ordines promoveat alienos habentes dimissorias propria Episcopi, aut sui Prelati regularis, vel personas ejusdem diecclis habentes dimissorias Episcopi mortui, vel Nunci Apostolici, ut à quocunque Antistite ordinetur.

R Atio dubitandi est, quia Trid. sciss. 7. de reform. capitul. 10. ita ait: Non licet Capitulū Ecclesiasticum Sede vacante annū a die electionis ordinandi, licentiam, aut litteras dimissorias, seu reverendas alicui, qui beneficii Ecclesiastici recepi, seu recipiendi occasione arcatus non fuerit, concedere. Quibus verbis corrigit facultatem, quam ad hoc habebat Capitulū Sede vacante, c. quoniam, & Episcopo, de temp. ord. in 6. & sciss. 6. de ref. c. 5. sic ait: Nulli Episcopo, litteras chrysostomi privilegi præterea in alterius dieccl Pontificia exercere, nisi ordinari loci expressa licentia, & in personas eiusdem ordinari subjetas tantum.

2 His tamen non obstantibus, responderem posse. Haec oblat prior Tridentini locus, nam illud confitere nequit, l. 2. de juri, omnium iud. Sic Syb. verb. irregularitas, qu. 9. Angel. ibi, n. 34. & ibi Arm. n. 17.

Cæterum oppotum dicendum est: primò, quia privilegium non extendit ultra casum exprellum, c. porro, de privilegio, & c. privilegia, diff. 3. At litterae dimissorias sunt privilegium ordinandi non subditum: ergo non extenduntur ad potestem efficiendi habentem eundem ad Ordines.

Secundo, quia a separatis non fit illatio, capitul. ad auctoritatem, de decimis, l. Papinianus, ff. ad minor. at potestas ordinandi, & potestas dispensandi, seu habilitandi ad Ordines, sunt diversa, & separata: ergo. Tertiò, quia illa regula, Concessio aliquo, & tunc habet locum, quando concessum habet necessarium annexum alterum, ita ut fine illo non possit confitere: at potestas ordinandi potest confitere sine potestate dispensandi, & habilitandi ad Ordines: ergo scis tenet Nav. l. 1. confit. tit. 11. de temp. ordin. conf. 27.

3 Hinc infertur primò, quod licet Episcopus possit ordinare familiarem suum triennalem, iuxta Trident. sciss. 23. 9. de ref. at non potest cum eo dispensare, si est inhabilis ad ordines, nec in interdictis. Patet ex rationibus potestis. Item quia potestas hac ordinandi est exorbitans à iure communis: ergo non est extendenda, c. qui à iure, de regul. iur. in 6. At confit potestem ordinandi, & dandi dimissorias differre a potestate dispensandi in interdictis, vel alio impedimento: ergo. Item, quia non facit tam familiarem subditum Episcopo simpliciter Trident. a. 9. sed tunc quoad ordines. Sic Nav. ed. tit. 11. confit. 26. & 27.

4 Secundo infertur, quod Episcopus dans dimissorias alicui, ut ordinetur ab alio Episcopo, debet dispensare in interdictis, vel expellere committere Episcopo ordinario, ut alios non potest ordinare: alios non potest ordinatus dispensare, ut patet ex rationibus dictis. Sic Nav. ed. tit. 11. confit. 27.

DUBIUM XXVII. dis. Unde Quaranta in summa vulgaris, capitul. Sede vacante, pag. 140. interrogans an Capitulum Sede vacante posset concedere licentiam exterio Episcopo exercendi Pontificalia in Ecclesia vacante? respondet posse, præterquam ad ordinandos subditos, id est, eos, qui sunt sub jurisdictione ipsius Capituli, Sede vacante infra annum, per decretum Tridentini sciss. 1. c. 10. & extat declaratio Cardinalis, quæ sic dicit: Capitulum Sede vacante posset concedere licentiam exterio Episcopo exercendi Pontificalia in Ecclesia, & ordines conferendi tam clericis illius diecclis, quam exteris habentibus dimissorias suorum Episcoporum, iuxta formam tamen hujus decretri.

A An verò si Episcopus promovet ad ordines irregulares, vel subvenientes, &c. cum quo poterat dispensare, iciebatque Episcopus impedimentum, ceasatur cum eo dispensare, & ille sit nunc ordinatus, dixi latè libr. 8. de matrim. disp. 4. à n. 13.

DUBIUM XXVIII.

An cum proprius Episcopus dat litteras dimissorias alicui subdito, ut ordinetur à quocunque Episcopo, videatur illi concedere, ut dispenset cum ordinato in quacunque irregularitate, & quovis alio impedimento ad Ordines, in quo possit proprius Episcopus dispensare.

1 A Liqui affirmant, quia concessio aliquo videtur concessum id, fine quo illud confitere nequit, l. 2. de juri, omnium iud. Sic Syb. verb. irregularitas, qu. 9. Angel. ibi, n. 34. & ibi Arm. n. 17.

2 Cæterum oppotum dicendum est: primò, quia privilegium non extendit ultra casum exprellum, c. porro, de privilegio, & c. privilegia, diff. 3. At litterae dimissorias sunt privilegium ordinandi non subditum: ergo non extenduntur ad potestem efficiendi habentem eundem ad Ordines.

Secundo, quia a separatis non fit illatio, capitul. ad auctoritatem, de decimis, l. Papinianus, ff. ad minor. at potestas ordinandi, & potestas dispensandi, seu habilitandi ad Ordines, sunt diversa, & separata: ergo. Tertiò, quia illa regula, Concessio aliquo, & tunc habet locum, quando concessum habet necessarium annexum alterum, ita ut fine illo non possit confitere: at potestas ordinandi potest confitere sine potestate dispensandi, & habilitandi ad Ordines: ergo scis tenet Nav. l. 1. confit. tit. 11. de temp. ordin. conf. 27.

3 Hinc infertur primò, quod licet Episcopus possit ordinare familiarem suum triennalem, iuxta Trident. sciss. 23. 9. de ref. at non potest cum eo dispensare, si est inhabilis ad ordines, nec in interdictis. Patet ex rationibus potestis. Item quia potestas hac ordinandi est exorbitans à iure communis: ergo non est extendenda, c. qui à iure, de regul. iur. in 6. At confit potestem ordinandi, & dandi dimissorias differre a potestate dispensandi in interdictis, vel alio impedimento: ergo. Item, quia non facit tam familiarem subditum Episcopo simpliciter Trident. a. 9. sed tunc quoad ordines. Sic Nav. ed. tit. 11. confit. 26. & 27.

4 Secundo infertur, quod Episcopus dans dimissorias alicui, ut ordinetur ab alio Episcopo, debet dispensare in interdictis, vel expellere committere Episcopo ordinario, ut alios non potest ordinare: alios non potest ordinatus dispensare, ut patet ex rationibus dictis. Sic Nav. ed. tit. 11. confit. 27.

DUBIUM XXVIII. An initiatus prima tonsura, vel quatuor minoribus ordinibus ab alieno Episcopo, ablique licentia proprii gaudeat privilegiis clericalibus, sive capax beneficii, vel tonsura in nullo profit, & an possit proprius Episcopus ratam habere banc ordinationem.

1 Nata primò, quod ea, quæ dicimus in hoc dubio, sunt stando in iure communis; nam potest dicimus de motu proprio Sixti V. contra male promotores, & male promoventes edito.

2 Secundo nota, quod non agimus de suscipiente Ordines facros ab alio Episcopo sine licentia proprii, quia hanc esse suscipiens constat per extravag. Pii II. sed de suscipiente primam tonsuram, vel quatuor Ordines minoribus, de qua re egi supra dub. 20. post notable quintum.

Duplex ergo sententia.

3 Prima dicit huic nihil professe tonsuram, nec gaudere

dere eius privilegii, & sic incapacem esse beneficium, nec posse hanc ordinationem haberi ratam à proprio Episcopo: non enim potest habere ratum, quod non proprio, sed alieno nomine factum est. Pro hac sententia, quae est satis probabilis, retuli dicitur dub. 26. multos Dodores.

⁴ Secunda sententia, quae est etiam satis probabilis, immo & probabiliorem eam credo, consistit in sequentibus dictis.

⁵ Primum dico, quod hic proprium non est suspensus, & sic licet utrum Ordine ante absolutionem, non est irregulare, sed tantum est suspensus ad hunc sensum, quod non licet ei utri eo Ordine, sed peccabis utendo eo, donec illum ordinem ratificet superior, qui potest ratificare: sicut qui recipit Ordines ante legitimam ratem, non est iure communis proprius suspensus, itaut celebrans est irregularis: sed ad hunc sensum, quod non recipit exequitionem: non enim potest abesse mortali oti eo Ordine, donec habeat ratem completam: ut bene docet Angel. verb. Etas, n. 1, & sic omnes textus d. dub. 20. allegati, qui docent hanc ordinationem esse iure, sicut quadam exequitionem, intelligendi sunt ad hunc sensum, quod licet eo Ordine utri ante dictam ratificationem. Sic Navar. lib. 1. conf. tit. 11. de tempor. ordin. conf. 29. & 31. gloss. capitul. eos, de tempor. ordinat. in 6. vts. statu.

⁶ Secundo dico valere collationem beneficii huius factam etiam ante ratificationem Ordinis si recepti à potente ratificare. Ratio, qui hic non est proprius suspensus, & sic nullo iure caverit, quod collatio sit nulla: sicut iure communis valebat collatio beneficii facta ordinato ante legitimam ratem, quamvis eo Ordine utri non posset, donec ratem requirat adeptus esset. Sic Navar. ibid. conf. 18. 23. & 32. Guido Papa decisi. 449. incipit latens.

⁷ Nota quod Navar. ibi, conf. 18. dicit, quod debet querare hanc ratificationem, licet bona fide fuerit ordinatus, quia hoc non est per modum personae, sicut in eo, qui ante legitimam ratem bona fide ordinatur, est necessarium expectare ratem at Ordinis exequitionem.

⁸ Tertio dico, quod talis ordinatio facta ab alieno Episcopo, est satis probabile, quod potest approbari proprio Episcopo, ut optime probat. *Lugdunensis*, 9. 9. 2. & *Sakientana*, d. 63. Nee obstat, quod nullus potest habere ratum, quod alieno nomine est factum: quia non ratificat. Ordinem male auctum ab alieno Episcopo ea ratificatione, quia quis potest habere ratum nomine suo gelsum, non autem gelsum nomine alieno, sed ea approbatione, quia quis potest approbare factum ab alio in iuriam suam, & quia autoritate iuris potest absolvere ab aliqua coniuria, vel pena, quam aliud incurrit. Et de hac approbatione loquitur d. capitul. *Lugdunensis*: sic tenet Nav. ed. tit. 11. conf. 23. 24. 29. 32. & 32. gloss. capitul. illud, d. 71. in fine, & ibi Hugo. & *Turcera*, ibi, *Glossa capit. 1. 9. quæf. secundum ver. rata*, & dicit capitul. *Lugdunensis*, *ver. 9. perpetr. & ibi Turcera*, ubi referat Laurentium, Archid. Jean. Ant. pro hac sententia. Idem *Sotus quarti d. 25. quæf. 1. articul. 3. ver. tertio post* *Metina C. de confess.* quæf. de multiplici ieiuniu alieno factu, *ver. 9. quæf. de Ordinis sacramento*, *Cabri. quarti d. 17. quæf. secundum articul. 3. dub. 2. ad finem*. Anton. *Cucus lib. 2. infit. major. titul. 6. num. 246. Manuel 2. rem summa*, cap. 14. nn. 3, quia est quædam suspensio non reservata.

⁹ Hinc inferat Nav. ibi, conf. 24. quod habita hac ratificatione a proprio Episcopo, manet habilius quoad alios Ordines, & beneficia.

¹⁰ Quartu dico, quod si Episcopus excommunicat eos, qui accedunt sine debita licentia, &c. tunc talis ordinatus minoribus incurrit irregularitatem, sicut quicunque excommunicatus recipit Ordines, cum incurrit per c. 1. de clericis, excommunicatis. & c. si quis Episcopus, 11. quæf. 3. Sic Nav. ibi, conf. 31.

¹¹ Nota proximam absolvendi, excommunicandique, cum ministrantur ordines juxta ritum Pontificis antiqui, & novi Pi V. in eo habetur: initio ordinum antequam Episcopus ordines ministret, absolvit ordinandos verbis: *Nisi*, & *absolvimus vos ab omni sententiâ excommunicationis suspeſione*, & interdicit. & dispensamus vobis super irregularitate, vel irregularitationis quædamcumque in quantum de jure nobis conceditur.

¹² Poterit Notarius legit sententiam excommunicationis sub his verbis: *Reverendus Episcopus*, & c. sub excommunicationis late sententia *parva mandat omnibus pro subsecundis ordinibus bis prefestis*; ne quis irregulariter, & vel alias à iure, & vel ab homine excommunicatus, interdictus, suspensus, *proscriptus*, *infamis*, *aut alias à iure prohibitus*, *frat ex aliena dilectione*, *et se*, *sive licentia sui Episcopi*, *aut non defractus*, *examinitus*, *approbatus*, & *nominatus*, *audeat ad subsecundis ordinibus accedere*, & *quod nullus ex ordinibus discedat*, *nisi Missa finita*, & *benedictione Pontificis accepta*. Hoc ibi, & mihi affirmavit D. Joan. Alfonso, Episc. de Gaudiz, & quidam ceremoniarum Magister antiquissimus Granatenus, quod ab sollicito semper habebat etiam quando unus dumtaxat prima confusa inveniatur: & ceterum quod excommunicatione non cerebra-

tur, nisi quando plures erant iniiciandi; quando due, vel tres iniciantur, jam sunt cogniti, & necessaria non erat.

¹³ Majus autem dubium est, an ordinati minoribus ordinibus abesse litteris dimillioris legitimis, sed litteris dimillioris Capituli Sede vacante infra annua vacationis, sint capaces beneficii Ecclesiastici, stando in decreto Trid. s. 7. c. 10. de refor. qui ibi dicitur ordinatos minoribus ex litteris dimillioris Capituli Sede vacante infra annum nullo gaudent privilegio clericali: at esse capaces beneficii Ecclesiastici, est privilegium clericalis, & ex litteris, de transact. 2. de infit.

¹⁴ Sed dicendum esse capaces ante sententiam judicis, quia Trid. ibi dicit, ut hi non gaudent privilegio clericali: & eam non gaudent, sit verbum futuri, non inducit priuationem iure, sed requirit lentiens ad perendum, ut docet *glossa de penit.* de regul. jur. 6. Sic Nav. 1. conf. tit. 11. de temp. ordin. conf. 19.

¹⁵ Hac sententia sunt standi in iure communis nam Sextus V. anno 1588. rigidam constitutionem edidit contra malos promotores, in qua statutis illis esse irregulares, & indipendentes etiam virtute decreti Tridentini: & corum peccatum subterfugit, itaut ne virtute aliquis privilegi, etiam cruciatae, possint absolvi, nisi à Romano Pontifice. Sed jam hanc constitutionem Clemens VIII. anno 1593. reduxit ad terminos juris communis & Concilii Trident. & Extravagantes Pii II. quoad omnia in ea contenta: praterquam quod simoniacos promotores, & promoventes. Quare quoad hoc tantum est in suo vigore, quod reliqua verò standunt illiis, quae extra ius commune diximus in hoc dub.

DUBIUM XXIX.

An possit proprius Episcopus cogere subditos ad recipiendum ordines, vel eis petentibus negare Ordines.

¹ Angel. articulo 3. n. 24. dicit absolutè, quod si clericus habet beneficium, potest ipsum cogere ad ordinis recipiendos, nisi legitime excutere: at si non habet beneficium, non potest cogere. Sit tamen

² Prima conclusio. Si talis habet beneficium, cui annexus est ordinis ordo faceret ex iure, vel statuto, potest Episcopus cogere ad illum ordinem recipiendum per beneficium subtracionem, c. innovamus, d. 60. cap. 20. in eiusdem, de elect. c. 1. de statu. & qualit. & hoc, nisi sit legitime excutatus, ut si post acceptum beneficium sine culpa sua fuit irregularis, ut si factus est cœcus, &c. Sic *Sylva*, dicens esse communem ordo 3. q. 10. Tab. articulo 2. g. 16. D. Ant. 3. p. 11. 14. 16. q. 16. Supplementum, & *Pilana*; quos refert *Sylva*, *Nav. miscell.* 48. n. 108. 110.

³ Secunda conclusio. Si vero beneficio illo non sit annexus talis ordo, non potest Episcopus ad illum ordinem cogere, nisi necessitas, vel utilitas Ecclesie hoc expelat; necessitas (iniquam) quando Ecclesia indiget ministris, & non funtiali idonei prater illum, quem vult Episcopus cogere. Sic Nav. ibi. Et in calo, qui potest Episcopus cogere, si beneficiarius se excusat ratione criminis commissi, debet Episcopus ex remoto a beneficio quod obtinet, alios promovere, nisi alias effet necessarius, vel validè utilis Ecclesie, cap. quæf. 2. de statu. & qualit. Et ita intelligi potest cap. *confutat.* d. 74. cap. 3. & 4. Si vero ex excusat sola voluntate sine alia causa, debet compelli per sublationem officii, & beneficii, d. 74. cap. 3. & 4. Si vero ex excusat ratione impedimenti non proveniens ex sua culpa, ut ratione infirmitatis, & cœci, non debet. Sic Hof. Goffred. Nider. quos refert, & sequitur *Sylva*, tab. *Anton.* D. Anton. ibi.

⁴ Tertia conclusio. Si talis nullum habeat beneficium, non potest cogi, quia cùm de bonis viris non alatur, non potest cogi. Sic *Sylva*, Tab. Ang. D. Ant. *ibidem*, Nav. ibi, conf. 31.

⁵ Quarta conclusio. Si petens ordines non sit subditus Episcopi potestis, non debet Episcopus ei concedere Ordines, si fecit eius peccatum, vel impedimentum occultum. Ratio, quia Episcopus nullo iure teat ordinare non subditos, sed ex mera voluntate eorum ordinat. Sic D. Ant. 3. p. 11. 14. c. 16. q. 11. *Sylva*, articulo 3. q. 9. q. 9.

⁶ Quinta conclusio. Si petens ordines sit subditus Episcopi, à quo petet, non tenetur Episcopus, nec debet illum ordinare, si fecit habere mortale, vel impedimentum, licet occultum, si clericus ille non habet beneficium, cui annexus sit ordo. Ratio, quia non constingitur tunc tam ordinare, nec is habet ius petendi. Sic *Sylva*, D. Ant. ubi in *prætexta*, *confutat*, *glossa cap. ex tenore*, de temp. articulo, prohibetur, & sic intelliguntur Angel. articulo 7. n. 2. *Armill. verb. d. 20. Tab. ordo 6. n. 2.* ubi dicunt potest Episcopum denegare ordines illi, qui beneficium non habent potestis talem ordinem.

⁷ Sexta conclusio. Si vero petens Ordines à proprio Episcopo habet beneficium, cui talis ordo est annexus, non potest eum Episcopus repellere, proper impedimentum occultum, si alias habet carceraria requisita, Ratio, quia

Lib. VII. Cap. I. Dub. XXX. XXX.

quia habet ius petendi, & patet ex dicitur, c. ex tenore. Sic *Sylva*, D. Anton. *Glossa*, *Tabula*, *Angel.*, *Armill.*, ubi in preced. cont. Utrum autem teneatur Episcopus secreto illum monere, ut impedimentum auferat, vel à petendis ordinibus defisit, vel politis alio colore illi ordines denegare, vide quae dixi l. 3. de matrimon. d. 15. n. 8. & 12. & d. 16. n. 8. & 12. & d. 12. & d. 14.

⁸ Ultima conclusio. Si vero virum, vel impedimentum sit manifestum, publicè potest eum repellere, quia nullum interrogat injuriam, cum impedimentum publicum sit. Sic *Sylva*. & *Ant. ubi suprà*,

De recipiente Ordines.

S U M M A R I U M.

³⁰ An feminam sit ita iure divino incapax Ordines recipiendi, ut si de facto ordinari non teneret ordo.

³¹ An hermaphroditus sit capax Ordinis, itaut si ordinetur, teneat factum.

³² An aras determinata sit de necessitate Sacramenti in Sacramento Ordinis, vel sit si quacumque aras, etiam ante usum rationis, ut sacramentum hoc collatum sit validum.

³³ Qualis aras requiratur ex necessitate precepti, tam ad Ordines.

³⁴ Quale beneficium, vel patrimonius debet habere promovendus ad Ordines.

³⁵ Quale beneficium, vel patrimonium requiratur post Trident. s. 21. c. 1. de refor. ut quis titulus illius possit ad Ordines promovetur.

³⁶ An etiam patrimonium, ad cuius titulum sacerdos ordinis recipit, habeat privilegia iure concessa bonis Ecclesiasticis, scilicet ut de illo non solvatur decima: item non possit alienari sine solemnitatibus requisitis ad alienationem benerum Ecclesiasticorum.

³⁷ An un promovetur quis ad Ordines minores, requiratur beneficium, vel patrimonium, vel tantum ad ordinem sc. eros.

³⁸ An renunciatio beneficij, vel patrimonii, ad cuius titulum aliquis ad ordinem sacerdos promovetur, validia sit.

³⁹ An si quis habens patrimonium ordinatur non facta patrimonii sententia, censeatur ad illius titulum ordinatur.

⁴⁰ An qui habens patrimonium, & ad titulum illius est initiatus Subdiaconus, & postea renunciavit, nullum aliud beneficium vel patrimonium habens, & initiatus est Diaconatus, & Sacerdotio, offendens prius patrimonium patrimonii, racensque renunciationem postea factam, incurrit panis: statutas contra eis, qui aliquis patrimonio iustitias tur.

⁴¹ An qui facto patrimonio initiatus est Subdiaconatus, possit ab ipso novo patrimonio vero ad superiores Ordines ascendere.

⁴² An qui recipit donatione praedium, ut ad titulum illius ad Ordines promovetur, & postea contraxis debita, vel promisit sacerdos certam summam, ut nubet, quia summa majora valore predi, possit ad illius predi titulum ad Ordines promovetur.

⁴³ An pot non monachum, ad cuius titulum quis ordinatus est, possit sine licet Episcopi vendit, anquequis quis sit adeptus beneficii, ut aliunde habeat unde commode vivat.

⁴⁴ An si pater melioris sacerdotii, ut bona illa sit patrimonium, ad cuius titulum ad Ordines sacerdos promovetur, possit post promotionem revocare hoc.

⁴⁵ Qualis sententia requiratur in eo, qui ad Ordines promovendus est.

⁴⁶ An vita, & morum honestas requiratur in promovendo ad Ordines.

⁴⁷ Quid requiratur, ut clericus peregrinus possit in aliena diaconi.

⁴⁸ An si fundans Capellaniam ex propria bonis praeparatis ut Capellanius tenetur dicere tri Missas in hebdomada, talis Capellanius requiratur actu Ordinem faciunt.

⁴⁹ An clericis tenentur deferre habitum, scilicet vestes clericales, & tonsuram, que clericales dicuntur, id est coronam.

DUBIUM XXX.

An feminam sit ita iure divino incapax Ordines recipiendi, ut si de facto ordinaretur non teneret ordo.

⁵⁰ Quid sententia D. Bonavent. ubi infra, dixerunt feminam tantumde necessitate precepti non possit ordinari: & sic si ordinetur, tenere factum. Et

⁵¹ D. Bonavent. oppositum tantum vocat opinionem faniorum, & *Palud.* d. 25. quæf. 3. art. 1. dicit esse capace primam confusura ex Papæ dispensatione; quia non est sacramentum, sed sacramentale: & quod tenendo reliquos Ordines præter factordicitum esse sacramentale, & non sacramenta, & probabile esse illorum capacem ex dispensatione Papæ. Probatur, quia antiquitus Ordines suscepere, ut patet ex cap.

Th. Sanchez Confil. Moral. Tom. II.

Consiliorum Moralem

D U B I U M XXXII.

An etas determinata sit de necessitate sacra meni in Sacramento Ordinis, vel sat sit quæcumque etas, etiam ante uim rationis, ut Sacramentum hoc collatum sit validum.

Hæc in re duplex est sententia.

Prima docet esse ne-necessitate Sacramenti usum rationis. Ratio, quia de necessitate Sacramenti est intentio in recipiente, que ante uim rationis haberi nequit. Sic tenet Durand, d. 4. dif. 25. qu. 1. & ceterum probabile. Palud. dif. 25. qu. 2. nn. 4. Tab. nn. 1. Palud.

Clement. final. n. 8. & ibi Bonifacius n. 19. Felix. c. c. viii. vige-

num. nn. 7. de offic. deleg. Albertus Trotius de uero, & perfecta

clauso. c. 16. nn. 2.

Secunda sententia omnino tenenda docet non esse de necessitate hujus Sacramenti uim rationis: & hic licet

puer in eunis ordinatis fæcero, tenebit factum. De

ordinibus minoribus expreſſe videtur decūmū, c. unio, de

clericis, per salutem promoto. De ordinibus vero majoribus pro-

batur, quia uim rationis tantum illi de necessitate Sacra-

menti in illis Sacramentis, quia aliquem fulcipientem acūm

requirunt: at Sacramenta imprimita characterem non

requirunt talem actum, & sic Confirmationis ante uim ra-

tionis data valer, nec est de necessitate Sacramenti inven-

tio in eo, qui eam habere non potest. Sic tenet D. Th.

d. dif. 25. qu. 1. art. 1. qualific. 2. Sotus ibi, qu. 1. art.

2. Palud. ibi, qu. 3. nn. 6. 7. 8. Richard. ibi, art. 4. 9. 2. Sco-

rus ibi, qualific. 2. Palac. ibi, qu. 1. fol. 516. D. Bonavent.

ibi, art. 2. qualific. 2. Angles floribus, 1. p. mater. de ordine, fol.

310. Angel. licet dubius. Ordo 3. initio. Viguer. lib. inf. c. 16.

6. vers. 7. Viterbia summa, mater. de ordine, num. 237. Nav.

lib. 1. consil. tit. 11. de tempore. ordine, conf. 7. Petrus de Soto di-

ctio lectio 5. Gutierrez. quis. cancr. capitul. 26. nn. 18. Hispania summa, tit. de tempore. ordine, 5. sed & præter, 5. Rebiff. præ-

dictio, tit. de clericis, malo premotis, gl. 2. numer. 8. Card. Cle-

ment. finali, de state, & qualit. Bartolom. Ledejina mater,

de ordine, dub. 14. Glosa c. pueri, 1. qualific. 1. C. de unio, 1. de

clericis, per salutem promoto. D. Anton. 3. part. tit. 14. ca. 16. 8. 1.

Sylvester. Ordo 4. qu. 1. Taberna Ordo 4. num. 1. Hugo. Archid.

Turcrem. capitul. Subdiaconus, dif. 77. Mench. de arbitra-

viii, censura quinto capitulo 427. num. 10. Navarra summa Hispa-

nia, c. 27. nn. 202. addit; quod gaudebit hic tantum privi-

legii canonis, & fori.

3. Magis autem dubium est, an sit de necessitate con-

secrationis in Episcopum usus rationis. Quidam enim id

affirmant, quia ei matrimonium spirituale cum Ecclesia,

quod sine consensu contrafieri non potest. Sic D. Thom. D.

Bonavent. Turcrem. ibid. Sylvester. Ordo 4. n. 1. Mench. supra

nn. 24.

4. At dicendum est, quod non illi necessitate consecra-

tionis Episcopalis, & sic si puer in eunis consecratus Epili-

copus, tenebit factum. Quod probatur ea ratione, qua de

Ordinibus facris id probatum est, cum hic non imprimitur

nous charæter, sed fiat extensio charæteris fæceraldatis. Sic

Sotus, Hugo. Archid. Bartolom. a Ledejina. Gutierrez. ibid. Palau.

supra. Palau. ubi supra, num. 8.

5. Secundum dico: de ratione Episcopatus quadam juridi-

ctionem est illi uis rationis. Ratio, quia ad acquirendum be-

neficium requiriunt acceptatio, c. s. i. s. i. absenti, & de preband.

in 6. Sic Palau. Palat. Bartolom. a Ledejina. Sotus ibi.

6. An vero hic ordinatus Ordine lacer tenetur separe

casuatu, cum ordinatus fuerit ante uim rationis, dixi

late 1. 7. de mari. d. 30. per rotam, ubi etiam quid di-

cendum sit, cum ordinatus fuit ante puberatum, habebat

tamen uim rationis.

D U B I U M XXXIII.

Qualis etas requiratur ex necessitate prece-
pti, tam ad Ordines sacros, quam ad mi-
nores.

Nota, quod iure antiquo longiora tempora at-
tinet ad facros ordines exigebantur, nam c. i.
singulis, d. 77. decernuntur etas minoribus ordinibus, de
qua posse dicam: & cap. Subdiaconus, cap. d. 77. exigunt
vigilium annus completus ad Subdiaconatum, & in de-
creto Concilii Carthaginensis, cap. placuit, Diaconatum
exigit vigilium quintum annum. Ad Presbyteratum
vero requirebantur tripla anni, ut tota d. 78. de-
cernitur, & docent Sotus 4. dif. 25. qu. 1. art. 2. Ga-
tier. qu. can. 6. n. 1. Rebiff. prædictio benef. tit. de clericis ma-
iore ad facros Ordines premotis, gl. 2. nn. 1. ad 4. At iure
noviori minor etas requiruntur, ut patet ex Clem. fin. de stat. &
Faciunt pro hac sententia Mandos. de state minori, ca. 14.
num. 11. Panorm. cap. arrebatios, de disponib. impub. ubi di-
cunt, quod licet requiratur septenarium completum ad
sponsalia, si tamen sunt in ultima die septenaria, sat ell., si
dilexit sit inceptus. Patet hoc etiam, quia ille reverasam di-
citur attigile 25. annum.

Secun-

7. Nota tamen, quod si esset in principio sequen-

ti, v. g. hodie impletur etas 24. annorum, post di-

midiam noctem potest ordinari fæcero. Ratio, quia

(ut docet Navarr. edam conf. 7.) in favorabilibus dies

cepimus habetur pro completo, 1. que state, ff. de festam.

Faciunt pro hac sententia Mandos. de state minori, ca. 14.

num. 11. Panorm. cap. arrebatios, de disponib. impub. ubi di-

cunt, quod licet requiratur septenarium completum ad

sponsalia, si tamen sunt in ultima die septenaria, sat ell., si

dilexit sit inceptus. Patet hoc etiam, quia ille reverasam di-

citur attigile 25. annum.

8. Secun-

Lib. VII. Cap. I. Dub. XXXIII. XXXIV.

197

8. Secundo nota, quod glossa regula 17. Cancellaria, di-
cit etatis annos computandos esse à die conceptionis, si
id utile sit c. de cuius etate agitur. Sed Covar. 4. de-
cret. 2. part. c. 8. §. 2. num. 3. dicit nihil in hac re falsus
dici posse; quia generali uul receptum est, non à die con-
ceptionis, sed à die nativitatis computari. Idem Mandos.
de state minori, c. 1. n. 25. Idemque probat ibi, quando filius
seculo matris utero editus est: ex tunc enim dicit annos el-
se computandos.

9. Qualiter vero probetur etas, consule Mandos regula 18. Cancellaria, a. 9. 4. per plures.

10. An vero dignitas habens curam jurisdictionalem spi-

ritalem in foro exteriori, scilicet vilandi, excommuni-
candi, interdicendi, requiri 25. annum incipit, sicut

beneficium curatum. Respondet affirmativè, quia con-

seru habere curam animalium, c. dubium, c. 2. vers. tan-
dem, de elect. ubi hoc notavit Panorm. num. 7. & 8. & c. de

multa, de preband. n. 14. & Zenzel. & Guillotinus, quo refe-

ret Nav. infra. Unde est duplex cura animalium, altera

fieri conscientia, altera contentio. Nec obstat c. 1. de sta-
te, & qualit. in 6. & Trident. sot. 24. c. 12. de reform. qua-

minores etates ad dignitates pertinet, quia intelligent de

dignitatibus non curatis. Hec Nav. 1. 1. consil. tit. 14. de sta-
te, & qualit. confil.

11. Majus autem dubium est si etate requista de pra-
cepto ad primam tonsuram, & quatuor minores Ordines;

varia enim sunt sententiae. Quidam enim dicunt non esse

de necessitate praecetti ad hos Ordines sumunt uolum ra-

tionis, sed tantum de decepta, & honestate: indecens

enim est, ut dectus gradus non potest actuū eius exerce-

re. Sic D. Thom. 4. dif. 25. qu. 2. art. 1. quidam. 2. Sotus

ibi, 9. 1. art. confil. 2. Richard. ibi, art. 4. 9. 2. D. Bo-

nacient. ibi, art. 2. 9. 2. Scotus ibi, 9. 1. Palud. ibi, qu. 3. nu.

6. Terciæ. 1. Subdiaconus, dif. 77. Medec. 1. 2. de arbitra-

rii, etates, 5. capitulo 427. num. 10.

12. Alii vero dicunt, tonsuram, & tres minores Ordines

prioris possunt conferri septenio, & non ante, Aco-

lytatum vero 12. anno. Probatur ex cap. nullus, de tempore

ordinat. in 6. ubi habetur, quod infanti non potest con-

ferri tonsura, nisi intret Religionem, ubi glossa vers. in-

fant, inquit, scilicet minori septenio: infantia enim du-

rat usque ad septenium, 1. si infant, 2. de tempore deliberandi.

Quod intelligitur de septenio implente, ut probat ex

multis Mandos. de state minori, c. 3. n. 3. Item probatur c. 7.

in singulis, dif. 77. quod est Zozimi Pape, ubi habetur,

quod ordinandus a septimo anno usque ad 12. recipiat tres

ordines minores, post 12. vero Acolytatum. Sic Imola

Clement. fin. de state, & qualit. num. 18. Sylvius. ver. Etas.

qu. 1. Armill. ibi, nu. 1. Angel. ibi, 1. Navarr. c.

27. in summa Hispan. n. 202. Philarchus de offic. fæcero. 2. part.

lib. 1. c. 13. in fine. Et explicat Sylv. Armill. Tab. Ang. &

Navarr. quod septem annis debet esse completum. Et Nav.

dicit, quod duodecim annis debet esse completus, & c. in

collegit ex reliquo citatis: dicunt enim Acolytatum

esse dandum post duodecimum annum, & 1. 27. n. 6. p. 1.

dicit tonsuram, & tres minores ordines debet post septen-

ium ad duodecimum, Acolytatum vero post

duodecimum annum. Et ibi Gregor. Lopez. vers. iste, dicit quod

septenarium debet esse completum. Ut probat Rebiff. prædictio benef. tit. de clericis male ad sacros Ordines premotis, gl. 2. n.

1. ubi dicit, quod ad tonsuram requiritur 7. annus, ad

Acolytatum vero 12. vel 13. & iste de clericis, à quid quo

modo crentur, in 6. dicit hoc septenarium debet esse com-

pletum. Tertie Præpositio capitul. de his, dif. 28. & Henr.

lib. 10. de ordine, capitul. 19. num. 1. Tonsura, & tres mi-

nores ordines septenio: de Acolytato vero non explicit,

quod sententia.

13. Alii autem dicunt, ad primam tonsuram requiri sep-

tem annos ad tres ordines minores annum duodecimum,

Acolytatum vero decimum quartum annum;

et tres minores ordines non detur infanti;

quod (ut ex textibus, & Doctoribus probavi) intelligitur

ante septenarium completum: at septenior regulariter ve-

nit usus rationis, ut late probat Mandos. de state minori,

c. 4. num. 2. Secundo probat, quia in Trident. sot. 23. ca.

4. de ref. statut. ut ordinandi prima tonsura facient ru-

dimenta propter etatē, & legere, & scribere: & c. 5. quod ordi-

nandi ad minores ordines bonum à Parochio, & Magistro

schola testimonium habent: & c. 11. quod sciant Latinam

linguam, quia omnia abscque rationis uero fieri non possunt.

Pro hac sententia sunt omnes Doctores citati, qui docent

primam tonsuram non posse dari, nisi post septenarium

completum; quod item docent ultra citatos Bartholom. à

Ledejina de sacram. ordinis, dub. 14. fol. 1174. Salzedo. capi-

tit. ordinandi, & c. 1. ubi etiam dicit jure antiquo non requiri pa-

tronum sufficiens, sed quodvis patronum. Idem Ma-

ndos 2. tem. summa, c. 15. n. 6.

4. At verius est, quod requirebatur sufficiens ad suspen-

sationem, quia id requirebatur, ne clerici in opprobrium

ordinis cogentur mendicare: at hoc cogentur, si el-

let beneficium, vel patrimonium insufficiens ad suspen-

sationem. Item patet ex c. tuis, prob. ubi dicitur: Habetis pa-

tronum, unde congrue possint sustentare. c. Episcopus, de prob.

ibi, Donec in aliqua Ecclesia ei convenientia stipendia militia

clericali affigunt, & ibi, si non habent necessaria vita. Sic Sal-

zedo. prædict. ordin. Diaz, c. 18. num. 4. Glosa c. tuis, de

prob. vers. congrue, & Imola ibi, nu. 6. Francus c. si Episcopus,

de prob. in 6. nu. 3. Nav. cod. 1. 1. conf. tit. 11. de tempori-

ordinis, confil. 17.

5. Secundo nota, quod licet jure communi non fat erat

titulus beneficii in spe, ut habere literas expectativas ad

beneficium, licet jam fuerit approbatus idoneus per ex-

equitatem, sed requirebatur titulus in re, ut bene docet

Joan. Andr. d. cap. 3. Episcopus, de prob. in 6. & ibi Francus

num. 3. At fat erat titulus beneficii verè, & legitimè ac-